

TALMANSKONFERENSENS FÖRSLAG 2/2003 rd

Talmanskonferensens förslag till riksdagens beslut om ändring av 17 § instruktionen för statsrevisorerna

FÖRSLAGETS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Talmanskonferensen föreslår en ändring i 17 § i instruktionen för statsrevisorerna. Ändringen föreslås med tanke på att statsrevisorerna ska kunna fullgöra sina huvudsakliga uppgifter vid övergången till ändrade mandattider och med tanke på ambitionen att införa fortlöpande övervakning. Enligt förslaget betalas arvode till de

statsrevisorerna som valts för valperioden 2003—2007 från och med den 1 januari 2004. De statsrevisorerna som valts för 2000—2003 ska enligt gällande bestämmelser fortsätta i sitt uppdrag och lämna sin berättelse också för 2003.

Beslutet om ändring av instruktionen avses träda i kraft den 1 januari 2004.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

Lagstiftning

Den gällande instruktionen för statsrevisorerna (745/2000) utfärdades utifrån talmanskonferensens förslag (TKF 2/2000 rd). Den trädde i kraft den 1 juli 2000. Vid sidan av en del andra ändringar ändrades statsrevisorernas mandattid så till vida att den stämmer överens med riksdagsledamöternas mandattid, m.a.o. valperioden.

Den tidigare instruktionen byggde på inspektioner enligt finansår och övervakningen gällde klart och tydligt ett finansår åt gången. Statsrevisorerna valdes fram till 1992 för ett år i sänder och därefter för perioder på fyra år. Regeln innebär att riksdagen valde statsrevisorerna i början av valperioden men dessa fick vänta med att ta itu med sitt uppdrag ända tills de tidigare statsrevisorerna i slutet av året därefter lämnade sin be-

rättelse om året innan. Därmed hade riksdagen alltid i början av en valperiod samtidigt två uppsättningar valda statsrevisorerna.

Missförhållandet med övergången mellan mandattider undanröjdes när statsrevisorsuppdraget klart kopplades ihop med ledamotsuppdraget. Numera väljs statsrevisorerna i likhet med andra genom val utsedda organ för sitt uppdrag i början av valperioden. Enligt 1 § i instruktionen för statsrevisorerna börjar statsrevisorernas mandattid när riksdagen har valt dem till uppdraget och slutar när valperioden löper ut. Samtidigt har berättelseförfarandet setts över. Man har frångått efterhandsgranskning av ett visst finansår och gått in för fortlöpande övervakning. Detta har varit möjligt tack vare att statens revisionsverk anslutits till riksdagen i början av 2001 och att uppgiftsfördelningen mellan

övervakning och inspektion därigenom tydliggjorts.

Enligt 17 § i instruktionen för statsrevisorerna lämnar de statsrevisorerna som valts för 2000—2003 en berättelse också för 2003. På denna grund får de arvode till utgången av 2004. Mandattiden för de statsrevisorerna som valts för valperioden 2003—2007 börjar 2004, men de får instruktionsenligt arvode först från och med den 1 januari 2005.

Bedömning av nuläget

Övergångsperioden för instruktionen för statsrevisorerna fortsätter vad gäller indelningen i mandattider. Året 2004 kan ses som en övergångsperiod inför den nya indelningen som motsvarar en valperiod. Vid samma tidpunkt frångås efterhandskontrollen enligt finansår till förmån för fortlöpande övervakning. Instruktionens 1 § understryker för sin del ändringen i övervakningsfunktionen i och med att där föreskrivs att statsrevisorernas mandattid är en valperiod. Den fortlöpande övervakningen togs upp bland målen för instruktionsreformen 2000, men någon ny bestämmelse om saken föreslogs inte.

I praktiken betyder fortlöpande övervakning att statsrevisorerna när de 2004 förbereder sin berättelse för 2003 ska ta itu med övervakningen av 2004. Samtidigt ska planer läggas upp för den förestående mandattiden. För att statsrevisorerna ska kunna fullgöra sina huvudsakliga uppgifter på behörigt vis måste de revisorer som valts för valperioden 2003—2007 kunna ta itu med sitt arbete redan under de föregående statsrevisorernas sista mandatår. Det borgar för att statsrevisorerna ska kunna fullgöra sitt uppdrag och se över verksamheten på bästa möjliga sätt under övergångsperioden.

2. Målsättningen och de viktigaste förslagen

Talmanskonferensens förslag har som mål att brytpunkten mellan statsrevisorernas mandattider och insatserna för att utveckla övervakningsfunktionen under övergångsperioden ska kunna ordnas på ett lämpligare sätt än enligt gällande regler. På författningsnivå faller det sig naturligt

att se över övervakningsfunktionen under 2004 då övergången till den nya indelningen i mandattider ska ske. I övergångsbestämmelserna i 17 § i instruktionen för statsrevisorerna föreslås därmed en sådan ändring att instruktionsenligt arvode betalas till de statsrevisorerna som valts för valperioden 2003—2007 redan från och med den 1 januari 2004 i stället för 2005. Ändringen innebär att statsrevisorsarvode 2004 betalas samtidigt till statsrevisorerna som valts för två olika mandattider.

De statsrevisorerna som valts för valperioden 2003—2007 tar därmed redan i början av 2004 itu med att planera och styra sin övervakning av 2004 och med att planera sin verksamhet under valperioden. Utifrån de förslag som lagts av utredningsman Jouni Vainio och de remissutlåtanden som lämnats om dem ska dessa revisorer också göra en utvärdering av en utveckling av statsrevisorernas övervakningsfunktion (En starkare parlamentarisk övervakning av statsekonomi; utredningsman Jouni Vainios förslag 31.1.2003). Förslaget har samband med ambitionen att ge den parlamentariska övervakningen av statsekonomi en starkare ställning och betydelse.

I övrigt ska övergångsbestämmelserna inte ändras. Därmed ska de statsrevisorerna som valts för 2000—2003 sammanställa sin berättelse för 2003 inom loppet av 2004 och avlägga nödvändiga inspektionsbesök ännu våren 2004. Ändringen ska genomföras så att när de nya statsrevisorerna tillträder kommer både de gamla och de nya revisorerna 2004 att ha var sitt rationellt och väl underbyggt uppgiftsområde. Också de statsrevisorerna som valts för innevarande valperiod ska lämna sin berättelse till riksdagen 2004.

För att övervakningsfunktionen skall vara klar när de nya statsrevisorerna tar itu med sitt uppdrag krävs det samverkan mellan de gamla och de nya revisorerna. Vidare måste arbetet vid statsrevisorernas kansli organiseras på ett systematiskt sätt för att båda grupperna statsrevisorerna ska ha praktiska möjligheter att utföra sitt övervakningsarbete 2004. Meningen är att framför allt utnyttja beställda utredningar. Denna form av verksamhet har under de senaste åren kommit

att utgöra ett allt starkare inslag i övervakningen.

3. Förslagets verkningar

Förslaget får ekonomiska verkningar på grund av att arvode till de statsrevisorerna som valts för valperioden 2003—2007 betalas ut ett år tidigare än vad som föreskrivs i instruktionen för statsrevisorerna. Arvode enligt instruktionen för statsrevisorerna betalas 2004 därmed samtidigt ut till två olika grupper av statsrevisorerna. Med anledning av förslaget ökar statens utgifter totalt med 62 300 euro.

4. Beredning

Talmanskonferensens förslag till riksdagens beslut om ändring av 17 § i instruktionen för statsrevisorerna har beretts som tjänsteuppdrag vid riksdagens centralkansli utifrån ett förslag från de statsrevisorerna som valts för valperioden 2003—2007. De gamla och de nya statsrevisorerna har under beredningen förhandlat sammellan om hur övervakningen under 2004 ska ordnas.

DETALJMOTIVERING

Instruktion för statsrevisorerna

17 § 6 mom. I 17 § i instruktionen för statsrevisorerna finns bestämmelser om förfarandet vid ändringen i statsrevisorernas mandattid när instruktionen träder i kraft. Enligt 3 mom. löper mandattiden för de statsrevisorerna som valts för 2000—2003 ut den 31 december 2004. På dem tillämpas därmed inte 1 § i instruktionen, som säger att statsrevisorernas mandattid i princip är bunden vid valperiodens början och slut. Dessa statsrevisorerna förbereder alltså sin berättelse också för 2003 och till dem betalas arvode till utgången av 2004. I dessa regler föreslås inga ändringar.

Enligt 17 § 5 mom. i instruktionen börjar mandattiden för de statsrevisorerna som väljs för valperioden 2003—2007 den 1 januari 2004 och

löper ut när valperioden slutar. Enligt 6 mom. betalas dock arvode till dem från och med den 1 januari 2005. I bestämmelsen föreslås en sådan ändring att arvode enligt instruktionen betalas till de statsrevisorerna som valts för valperioden 2003—2007 från och med den 1 januari 2004 av de orsaker som nämns ovan i den allmänna motiveringen.

Förslaget innehåller dessutom en normal ikraftträdelsebestämmelse.

Utifrån det ovan anförda föreslår talmanskonferensen med stöd av 6 § 1 mom. 9 punkten i riksdagens arbetsordning (40/2000)

att 17 § i instruktionen för statsrevisorerna ändras som följer:

Riksdagens beslut

om ändring av 17 § instruktionen för statsrevisorerna

I enlighet med riksdagens beslut, som fattats med stöd av 52 § 2 mom. grundlagen *ändras* 17 § 6 mom. i instruktionen för statsrevisorerna (745/2000) av den 20 juni 2000 som följer:

17 §

Detta beslut träder i kraft den 1 januari 2004.

Övergångsbestämmelse

— — — — —
Till de statsrevisorer som väljs för valperioden 2003—2007 betalas arvode från och med den 1 januari 2004.
— — — — —
—————

Helsingfors den 23 september 2003

Paavo Lipponen
Riksdagens talman

Seppo Tiitinen
Riksdagens generalsekreterare